

16. aastaläit.

Ukfit nummer 30 top.

Meie Mats

Nr. 165.

Laupäeval 14. (27.) oktoobril 1917.

Nr. 165.

Merelahting.

Uus paradisi.

Ewald Gerhard Seeligeri roman. (11. järg.)

Nii sattus Moritz Krause ehk Filip graf Harthern-Sodemst "Zingu" peale.

Juba järgmisel hommikul läksid laewad, niipea kui petroleumi peale oli võetud, merele.

Bahias tuli Hefekiel Hang-sü-Kwangi ja tema raamatutoguga laemale. Moritz Krause ei lahkunud mitte laewalt, sest toit oli laewal hea. Selle tagajärjel paistis ettevõtte, mille kohta tal kõige vähemgi aimbus puudus, isna meelitawas walguses. Tuli mis tuli, tema läks kaasa.

XIV.

Clewant, Minasarwit, Jõehobu ja Tapir.

"Trapajoz" ja "Zingu" jõudsid pimedal ööl Santaremist mööda. Minult kindlusest, mis all pool linna ringul seisis, näitas üksteist punast walgust. Lähemal lõunal jõudsid nad Upuhy kose juurde.

Märjal merepõhjal oli nähtud ots. Mõlemad laewad jäid ankrusse. Nende hiiglatagauksed awanesid ja neli kartpaati libisesid ilma õnnetuseta wette.

Kahtlata sõitjat wiidi kaldale; seal ehitasid nad Hefekieli juhatusel palmilehtedest ja purjuriidest aida, millesse lähe laewa toorem ilustate sisse mahtus. Seltsamal ajal laaditi wee peal nelja kartpaati.

Esimesesse, mida Paul Müggeltay pidi juhtima, asendati raudne aidawõru, nelituhat meetrit torust ja kõige tarwilikumad masinad ning mootorid. Teised asjad pandi aita hoiule. Waheruumid täideti, õigem külluti, toidumoona täis. Ka petroleumi füsternid pandi petroleumi täis.

Teiste kolme paati paliti tubakas, wein, wiin, seemned, töbritstad, riie, telgid ja raudroopad ja ilka jälle toidumoona — jahu, leiba, konserwist, soolaliha tonnides ja karpides. Ka Hang-sü-Kwangi raamatulastist ei unustatud. Fritz oli sõiduajal paatide pallimiseplaani wälja töötanud, nii et iga last oma rastuse järele õige koha leidis. Laadimiseluugid pandi tugewaste krampidega kinni.

Näht oli tarwis reissijaid, wiiskümmend igasse paati, ära mahutada. Laewa tõmmati päiksepuri ja kummagi parda äärde riputati 25 rippuwaat matti. Palawas liitmas oli otse lõbu neis magada.

Bogelsang ja Grotxian said uued ülesanded ja pidid Europast uust tagawarast juurde wadama. Näht oli veel küsimus, kelle kätte aida walmamist usaldada.

"Hefekiel, see jääb küll sinu kohusetaks!" tähendas Fritz mõttes.

See oli sellega nõus ja walis enesele kose laewa meeste hulgaft kuus tugewat madrust seltsimeesteks wälja.

Wiimasena teatas weel Moritz Krause, et temagi sinna jääda tahtwat. Sõit põllesse metsa näis tema arust wastil olewat. Aida walmamine paistis mõnufam.

Aga Fritz tõmbas ta arwest kriipsu läbi.

"Eurba kumba — kas tulete kaasa wõi lähete tagasi!" hüüdis ta ja tähendas mahajääwate laewade peale. "Teid lastakse Santaremis lihtsalt maale ja siis tehke, mis ise tahate."

Ja Moritz Krause läks teise paati, mida Hermann Bunts juhtis. Fritzuga, selle jämeda, harimata inimesega, kes kogu selle ihäwarlise laewastiku admiral Paul Müggeltay juurde komandoflale läks, ei tahtnud ta enam tokku puutuda.

Fritz oli paadid stia sõites wahel ajal ära ristinud. Paatide nimed, mis laewadel nina küljes särasid, nimelt tuld-tähtedega, olid: "Clewant," "Minasarwit," "Jõehobu" ja "Tapir."

Paul Müggeltay pidi "Clewanti", Hermann Bunts "Minasarwikut", Dittmar Müller, kes Meklenburgist pärit, "Jõehobu" ja freislane Siimon Dröge "Tapiri" juhtima.

Moritz Krause istus siis "Minasarwiku" seljas ja Hang-sü-Kwang ihes oma raamatutoguga "Jõehobu" seljas.

Ja näht wõis sõit alata!

Clewant sõitis nii ligdale kui wõimalik kose juurde, mille kahemeetriline langemine umbes kahelümmemeetrilises pikkuse peale ära jagunes.

"Wäiksed sammud!" lamandas Fritz kõnetoru laudu. Kõikide paatide jalad seati nelja meetri peale.

Clewant ajas enda kõige esimesena püsti ja kobas oma luue teemandi peal, mis libisemist ei tunnud, piklamist läbi mühisewa, kohisewa takistuse, kusjuures ta suurtest taljurahnudest targu üles läks.

Minasarwit, Jõehobu ja Tapir järgnesid reas. Sund aega hiljem istusid nad kõik neli füstetõmmatud kartubega ülewal pool mees.

"Hua-hoo!" ksenbas Hefekiel aida juurest ja keerutas müssi.

Laewamehed, kaasa arwatud mõlemad kaptenid ja tuueliikmeline wahtidekogu, kes, hammaseni sõjariistus, kaldal Hefekieli ämber seisis, wahtisid imelikulele paatidele, mis näht oma mootorite abil täiel jõul kõge mööda üles läksid, juud ammuli, järele. See oli samajugue imeistus, nagu see nende indianlaste näol paistis, kes mullu Fred Jhla juures Gontarpi lennukit olid silmitsenud.

Kuni Kapuera kosent, kuhu nad juba kolmandal päewal jõudsid, läks kõik hästi. Clewant trampis ees ja teised talle järele. Sõitjad olid ju ammu wiidata seisutorraga harjunud, mis paadid koseft üles minnes wõtsid.

Õieti walgustas teraw helgiheitja, mis iga paadi ninas seisis, weeteed ülespoole, nii et siamaani wõimatumat Trapajozit mööda wõrdlemata kiireste üles mindi. Clewant, millel kõige raskem toorem peal, sattus kord liiwapeale kinni. Kargud teda ei aidanud, sest et need, külgekruiwitud karpjadest hoolimata, liiwa sisse wajuksid. Kerge waewaga kistuskid teised kolm paati ta jälle lahti.

Ja näht seisis Kapuera kosef nende ees. See oli juba umbes kolm meetrit kõge.

Kuid juba toidu ajal ajas Clewant enda jalgade peale.

"Kahelja-meetri samm!" lamandas Fritz ja jalad pandi liiwa.

Juht kose alla nihutas Paul Müggeltay paadi nina; west purstas eelmise komandosilla peale. Windi üles tagumise peale. Siis lahmas Fritz jõurattawändast kinni. Clewant tõusis wiis meetrit kõgele. Kaks meetrit seisis ta näht ülemisest weepinnast kõrgemal. Ta wajus ettepoole. Tema esipõhi puudutas kohisewat keerust ja langes siis koselantile. Selle läbi langes esimeste jalgade toorem ära ja nel hoowastid 16-meetrilise sammuga üles wette. Näht ajas Clewant enda upatise, nagu oleks ta tahtnud kiritammi kaswatada. Sõitjad karjatasid ehmatades, hoidsid endid aga rippuwaatest mattidest kinni, sest laewalagi oli weel wett täis.

Peale selle wõttis Fritz kose ahinud tarwiuulete, et laewa wilbakast seisukohast wabastada. Ta tõi tagumised jalad kahelja-meetri-sammu abil ette ja tõstis siis kestmisel jalad neljameetr-sammu abil kose peale. Kõik jalad hakasid näht ühekorraga töötama, siis tulid kestpaiga toetajad platfi ja tubli Clewant ajas wahelujeks tagumise otja üles, kus juures ta tagumised jalad õhus heljusid, ning wõttis sellejärele jälle endise tasakaalu. Näht puhkas ta kestmistele ja esimeste jalgade peal, mis laiaki olid. Wiitmaks hakkasid ta küljelalad tööle; kestjalad tõmmati sisse ja laew seisis jälle loomulikult olekus ning wõis endist wiissi edasi minna. Kolme kahelja-meetri sammu järele lasks ta enda piklamist wette.

"Tehke järele!" ksenbas Fritz, andis teistele märku ja heitis ülewalpool koske ankrud wälja.

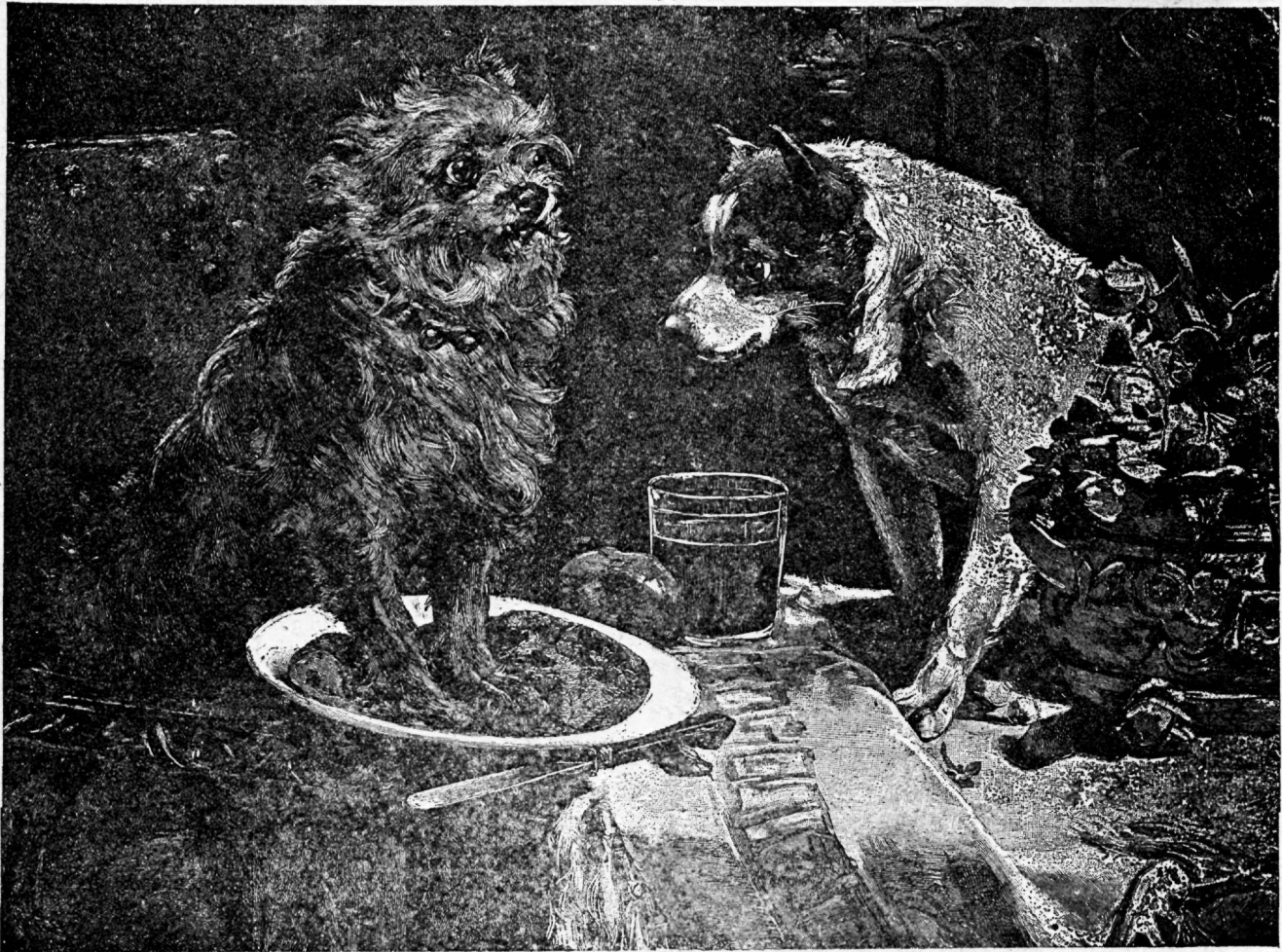
Ja teised tegid seda, küll aegamööda, aga nad said üles.

Kaheljandal päewal jõudsid nad kõige suurema kose — Tres Jhla juurde.

Seal seiswast tagawarast tätendati toidutagawara ja siis edasi. Haignust ei olnud siamaani weel ette tulnud.

Tres Jhlast üleminele wõttis terwe päewa ära, aga nad kõik said ilma äparduseta üles.

Rio Parado esimese kose juures hüüti neid kaldalt. Seal lamastid, surmani wäsnud ja haignuseft kurnatud, Smart-Andrew, Old-Ropping ja Sac. Siamaani olid nad jõudnud. Nende parw oli juba teise kose juures puruks läinud ja nad olid jõe äärt mööda läbi soode ja metsa edasi roo-

Rodune miilits. Runa viimasel ajal enneluulmata palju kor'erivargusi ette tuleb, ametlikud miilitsionärid aga varaste vastu võitlemises võimetud on, siis on rahvas omale toakõeri muretsama hakanud, sest need teevad vähemalt häältsi, kui varas võsäl sisse tungib. Kuid ka neid on kardetaw ühinda jätk, hakkawad, nagu pildist näeme, pahatisti ise rüüstamisi toime panema.

manud, et mitte ära eksida. Kulla olid nad juba kolmandama kose juurde pidanud maha jätma. Nad olid ta ühe suure wiigipuu alla, mille koores nad oma nugaodega ära täänud, maha matnud.

Nüüd palusid nad jumalateelt, et neid jälle üles kaasa võetaks. Nad asendati Tapiri peale, neile anti hästi süüa ja hiniat, kuid lahutati teistest purjelõide läbi ära, et haigus teistele külge ei hõlaks. Kui nad karpaatist ehitest torba nägid üle koste roniwat, imestafid nad oisfata. Siis aga toibusid nad jälle silmanähtawalt.

Kolmanda wiimase kose juures nõudsid nad, et neile luba antaks nende kulda ära tuua. Fritzul polnud selle vastu midagi ja ta ruttas Elewandiga ees minema.

Ninafarwit, Jõehobu ja Tapir jäid maha ja võtsid kulla kaasa. See asendati Tapiri laduruumi, mille vastu haigetel midagi ei olnud ütelda.

Kui Elewant wiimast kofest üle sammus, olid kolm teist paati temast kaugel eemal.

Sel õhtul astus Gontarp lord Rusfeli feltis õue, sest rahutus ei lasnud seldris kulla juures wiibida.

Reegi tume fogu jooksis kiwihnuude taha ja kadus.

„Kes see oli?“ hüüdis lord Rusfel ja kargas pimedusesse, ei suutnud aga pögenejat enam tabada.

„Mis on sel paganal siin nuustida!“ hüüdis ta tagasi tulles pahaselt.

„Tulge!“ ütles Gontarp ja sammus järwe kaldale. „Üldale mind üht paati walmis seada. Ma sõidan paatidele vastu. Nad tohiwad ainult võsäl siia jõuda, et kõigepealt kulla kindlasse kohta saaksime paigutada.“

„Sa mehed, kes tahawad ära minna?“ küsis lord Rusfel. „Neid ei saa meie kinni pidada!“ wastas Gontarp, õlafi kehitas. „Laseme nad minna. Mõned jääwad meile juba truuks.“

„Peotäis!“ ütles lord Rusfel põlglikult. „Kuld tegi nad hulluks, nagu Wenemaal wabadusewõin inimesed hulluks tegi.“

Gontarp läks mõne sammuga wälja järwe ja tumardas paadi järele, mis ta sinna põhja oli lasnud. Lord Rusfel tõstis paadi teise otsa üles. Pikkamisi kallutasid nad paati siia-sinna, kuni ta weest tühjaks sai.

Pikk kastilaud astus aeru asemele. Lord Rusfel tõi kolkuiwanud moonatagawarast mõned konserwid ja tükid kuuwatatud leiba.

„Kui kauaks tahate ära jääda?“ küsis ta, paati wette lükkates.

„Kolmeks päevaks!“ vastas Gontarp. „Nad peaks juba sün olema.“

Siis kadus paat pimedasse öösse. Teiselt poolt järve, mäe poolt, järasid laagrituled. Lord Russel läks templisse tagasi ja sõdis oma rippuwa magamiseõrgu risti keldriukse külge. Tubli-Benjamin, arstid ja Sede Bahlfen magasid nurlades.

Kestöödi pugestid kaks tumedat logu, tühjad kotid käes, lähemale. Tühjad olid Little Pipe ja Safe-Tommy, kes juba mitu ööd templi ligidal tema saladust olid nuuskinud. Safe-Tommy oli seegi olnud, kes Gontarpi tulekul ära põgenes.

Tasakesi nagu murdwargad roomasid nad lord Russeli alt läbi ja täitsid oma kotid tasakesi täis. Ränga koorma all ägades läksid nad niisama jälle välja. Seft nad tahtsid saagist ka teistele anda. Ja seda tegid nad lohe, nii pea kui seftimeeste juurde jõudsid, kes alles kaarta mängisid.

Uusi muutus mäsajaks. Igaüks lahmas koti järele. Kes midagi ei saanud, lahmas plektoost wõi puustast. Paar meest näitasid tõewikutega tuld. Kõik nad läksid templi peale tormi jooksmas.

Raugel nende ees lippas Antonio Machado. Ta komistas lord Russeli peale, kes teda wargaks arwas ja jalast kinni lahmas.

„Tulewad!“ kisas Machado hingetult.

Mõne filmapilgu järele oli keldriukse ees suur salt mehi. Lord Russelil oli nuga käes, arstidel wemblad ja Sede Bahlfenil rahapressi wänt. Laskeviistad rippusid seinal, seft ka walitjusemeste lastemoon oli ojas.

Antonio Machado ei arwanud sündsaks keldrisse minna, kust ta walitjusekõrmete seftis oleks leitud. Tema puges wäljas suure kiwirahtu tahta.

Risades ja käresehes nihkusid rõõwolid lähemale. Nad tundsid, et wõim nende käes oli. Tubli-Benjamin läks neile ilma sõjariistata wastu, kuid ta naerdi välja ja paisati tõrwale. Samuti läks lugu teistega. Arstidele tõmmati magamiseõrgud pähe, lord Russel ja Sede Bahlfen paisati sadadest tätest keldrist välja.

Nüüd algas keldris lobamine ja laewamine; igaüks wõttis, niibalju kui tahtis. Mõned pidid kotid tühjemaks tegema, seft et nad neid ei jõudnud selga wõtta. Waewalt weerand tunni jooksul oli keller tühi. Seft lobamas oli kuusjada kätt, ja weel misjuguft kätt!

Risades, hõisates, wilistades läks wõidurikas salt laagrisse tagasi. Uheainsa raha olid nad maha jätnud — see seftis poolwalmilt rahapressis. Antonio Machado, kes arstid wabastas, leidis selle üles.

„Seda wõime meie jagada!“ ütles ta, seda tõrwiku walgel filmitsedes.

„Reed neetud koeranäod!“ kirus lord Russel ja silitas saadud muhkust.

Tubli-Benjamin aga palwetas. See oli kõige mõistlikum, mis ta oma jõledate wendade eest wõdis teha. Siis heitsid jälle kõik magama.

Samal ajal nägi Gontarp, kes kõik see aeg hoolega aeru tarwitanud, üle järwe pimedat pinna walguft, mis filmatõhtawalt suurenes. Ta peatas ja ta süda hakkas waljumine põhuma. Rahutus ei olnud teda siis mitte petnud. Paadid tulid.

See oli Elewant, kes teistest poole päewa tee ees, läbi järwe lähemale lohis, neliteistkümmend sõlme tunniss tehes. Gontarp juhtis oma paadi helgheitja heledatesse kirtesse, pigistas filmad pimestanult kinni ja ajas käed püsti.

Paul Mäggeton, kes wõeras wees terawaste ringi wahtis, märkas teda lohe ja andis wastauru. Just paadi ees jäi seisma.

„Herra leitnant!“ kisas Frits rõemujowastuses. „Siin me oleme!“

Gontarp läks laewa peale. Helgheitja tehti pimedaks. Laew läks läbi öö poole jõuga edasi. Kella kolme ajal tuli kallas nähtawale. Elewant jättis sõidu weel tasemaks. Jäi põhja peale kinni. Kuid see teda ei pidanud. Oma tuue jala peal liikus ta edasi ja lastis enda just kalda ääres tasakesi maha wajuda.

Laewalagi tehti tühjaks, siid lükati maale, sõitjad läksid

kaldale. Nende meel oli täis kartust. Ka ilma käsuta, õige tasa olla, ei oleks nad waljuste rääkida sõndanud. Niisama walmilt olid nad laewa koorma wäljajaladimisega nõus.

Iga laewaluugi juurest ulatas kaks kateketti kaldale. Rasked masinad, mis kõige all olid, toodi telestopartude abil välja. Wiimaks toodi weel välja mitmed isemendikotid.

„Reed ei tohi märjaks saada!“ hüüdis Frits ja pööras siis Gontarpi poole. „Selle abil kitiin ma kindlustusewenti kinni.“

Kotid kadusid purjeritide alla ja ka sõitjad otisid enesetele kuniwad lohad.

Gontarp täitis rewolwri Fritzu tagawarast täis ja läks templisse, äratas lord Russeli ja kuulis, mis wahpeal sündinud.

Minult filmapilgu oli ta lohetanud.

„Nii on hee,“ ütles ta siis rohulikult; „küll nad toowad kõik ise jälle laewale.“

Siis ruttas ta tagasi ja andis Fritzule kõige jõhwi-pealsemad käsud.

Päikesel tõusu ajal oli laew tühi ja seftis kahelsapealise meestefalgaga, kelle juhatajaks Frits oli, teisel pool järwe kaldal, umbes wiis meetrit rannast, laagri kohal.

Gontarp aga astus magajate sekka, kes esimest lorda muretumalt mantlites magasid. Seft täna öösel oli nendest kõige waezemgi wähemalt weerandmiljoni rikkaks saanud. Nad magasid oma kulla peal. Ja need wahesed, kes kotti polnud saanud, hoidsid oma kullaga täidetud kastist ja karpist õrnaste pües käte wahel.

Gontarp lastis kolm pauku. Mõne filmopilguga olid kõik kolmsada jalul. Nad nägid laewa, lohkusid, berusid filmi, mõirgasid rõemu pärast ja jooksid mäest alla, igalühel kuld kaafas. Juba mõne minuti pärast olid nad kõik kaldal, kispandasid, mürasid, lükkasid üksteist, paremat plati otisid, ja näitasid käega.

Keegi ei tahtnud enam siia jääda. Kõik tahtsid filmapilt teele minna.

Sild tuli üle parda — ei ulatanud aga kuniwale. Mihail Solowoi oli esimene, kes wette largas. Lühis hirmus tungimine sel kohal. Igaüks tahtis esimesena laewale saada. Wiie minuti pärast oli laewalagi mehi täis. Kuid teised ei küsinud sellest, waid tormasid järele. Luugid olid lahti, laadungiruum tühi.

„Wifake kuld sinna fiske!“ hüüdis Frits. „Siis on teil ruumi! Ega's te ometi kuni Rioni ei wõi kulda käes pidada!“

Sellest said peaaegu kõik aru. Mõned läksid allo, waliksid enesetele nurga välja ja istusid oma kulla peale. Nii jõudsid kõik Elewandi peale, mis raske koorma tõttu sügawale mudasse wajus.

Gontarp, lord Russel ja Tubli-Benjamin seftid liitumata kaldal.

Sild tõmmati laewale.

„Nii see ei lähe!“ Weil on liig palju laekoormat!“ kisas Frits ja tungis luugi juurde. „Kõik kuld peab alla minema ja inimesed jääwad üles. Luugid wõite kinni panna ja, kui tahate, ise sinna peale istuda.“

Kuid keegi ei liikunud.

„Noh, olgu siis!“ hüüdis Frits ja käsitas kraanide kalal. „Kui laew kaldalt lahkeb ja põhja läheb, siis pole see minu süü.“

Mootorid hakkasid tööle, aga nad ei töötanud krumide tarwis, waid rõhutõlindri tarwis. Pikkamisi ja ettewaatlikult pistis paat oma küljejalad kaldamudasse. Manomeeter näitas kuus atmosfääri. Lagi langes ikka enam wiltu ja läks sellejuures kaldast ikka laugemale. Ükstei sõitjatest ei märganud kartust, mis seda tegid. Seft keegi ei saanud üle laia parda alla waadata. Kõik, mis lael seftis ja maas oli, oli juba ammu teisele poole libisenud.

Kisendati, trambiti, kiruti, wannuti.

„Weel natule enam!“ mõitles Frits ja lastis ühe külje jalarõhu 8 atmosfääri peale tõusta. „Küll nad siis tümaks jääwad!“

Ja nad said tümaks, niipea kui kellegi kullatott üle parda järwe kukkus.

„Pea — pea!“ mõirgasiwad nad.

Fritz lõpetas jalarõhu ja paat avenes iseeneft jälle dieti, sest nüüd polnud ta kaldamudas enam kinni.

Umbes weerand tundi testis k. a. Reegi ei tahtnud peale hakata. Üht ei tahtnud inimesed üles tulla, sest et nad laewa kardetawat seisu nii selgeste ei olnud näinud, kui ülewalolijad.

Fritz kordas oma tegewust, mille tagajärjel laewareisi- jate wiha nii suureks paisus, et laadungiruumi reisirjad tahes wõdi tahtmata pidid järele andma. Kuid enne otksid nad ruumi hoolega läbi, kas sel wahest mõni salauks ei ole, siis alles lahkusid nad sealt, ei lastnud aga kedagi teisi ta alla. Silmuste abil lasti kõit tulla toormad alla ruumi.

Jälle tuli kibe tüli, enne kui Fritz madrused sai alla saata, kes toorma seal dieti paigale panid. Neid walwati terawaste.

Siis pandi fild jälle wälja ja lututati luugid. Salga kaup wõisid mehed seal peal istet.

„Seda ei ole!“ kisendas Fritz komandofillalt. „Kõik lä- hewad maale! Kõigepealt on tarwis laewalage pesta!“

Ja filmapilt astusid neli madrust pritsitorudega tema juurde.

Kuid see ei awaldanud teiste peale wähematti mõju; nemad kükitasid luugi najal ja pidasid maaleminemisekästu pahaks naljaks.

„Siisemalt minuti pärast wõtakse fild ära!“ hüüdis Fritz ja wõttis tella kätte.

Mõned awalbasid nüüd laepeseniise wastu protesti, teised naerfid, kuid keegi ei taganenud.

Minut läts hulluisteste mööda. Siid wõeti ära. Mootoriventilid hakkasid põtsuma, wafardama ja raiuma, nii et terwe paat wabises. Lagi wärises tema ragina all. Elewant kaldus seelord tüüriparda küljele ja nimelt järsku, et laewalagi umbes 60 kraadi nõlwatise läts. Komandofillal seisjad olid selle wastu ette walmistatud ja pidasid kinni. Kuid lael ei olnud enam peatust. Ühises kogus libisesid kolmsada weerandmiljonäri parda äärde ja kuktusid ühes sellega madalasse wette.

Wetfil kisa kolmesajast kõrist lõikas läbi hommiku õhu. Wetfil segu weest, inimestehabest ja mudast täitis ruumi kuni kaldani. Ütski nendest ei olnud wiga saanud. Enam- jagu ronis kaldale, teised katjusid jälle laewale saada wõi pidasid kättisest tüüripardast kinni. Mõned rippusid alles pardawõre külles.

„Britsiige nad minema!“ lamandas Fritz. „Esti neli atmosfääri, siis aegamööda tuni kümme!“

„Ehhihsh! tegid neli tuni nagu nagu ühest suust.“

Mõne sekundi järele oli laewalagi puhast kui peegel. Sest kümnele atmosfäärile ei suutnud testi wastu panna. Kõit põgenesid kuuwale.

Weel enne kui nad dieti märkasid, olid nad kullast lahki. Nende liihike miljonäriuni oli nagu pettepillit kadu- nud. Ainus tunne, mis järele jäi, oli piirita wiha. Nad kisusid känd rusikasfe, wõtsid noad wälja ja lätsid Gon- tarpi, lord Russele ja Subli-Benjamini kallale.

Kuid Fritz oli walwas. Juba ammu näitas mano- meeter 80 atmosfääri ja tõusis weelgi. Pilt Gordon, kes pa- rajaste hoogu wõttis Gontarpi tapmisels, wiskas lahe wee- joa järele toreda hundiratta ja lamas siis maas nagu surnu.

Jälle seisid kõit tarretult — noad wajusid alla.

„Lapsed!“ kisendas Fritz maale. „Mina ei mõista nalja. Minu elewandil on pilt lott!“

Sellejuures lastis ta neist sajaatmosfäärilise weejoa üle kohisebada, nii et nad kõit loomusunniliselt longu wajusid. Weejuga ulatas peaaegu kuni laagriini.

Paat ajas enda jälle üles. Siid aeti jälle maale. Gon- tarp, lord Russele ja Subli-Benjamin lätsid laewale. Reegi ei julenud neile järele minna, sest Fritzul oli hirmus toru weel itka kääs.

„Kui mul ainuski kuul oleks!“ kiristas pilt Gordon, kes praegu jälle meelemõistusele tuli.

„Nad lähewad ära!“ mõirgas Mihail Sollowoi, kui fild jälle laewale tõmmati ja Fritz, toru käest pannes, jälle kraanide kallal liigutama hakkas. „Nad sõidawad meie kul- laga teele!“

Nüüd jäubis meeste ärewus kõige kõrgemale tipule. Loomaliku mõirgamisega ruttasid nad jälle laewa kallale ja katjusid üles ronida.

Kuid känd kobasid neil õhku. Elewant oli üles tõus- nud ja karudele asunud. Siikumata, meistiksti kääst hoop- limata, seisid ta, kuna metslased oma päid ta jalgade wastu tagusid.

Raira ja Pakabi, selle peaaegude paganliste waimude kõrwal ristiusu pühad pestisefid, olid ju kohisewat weejuga nähes põlwilt langenud. Nüüd langefid nad selle paadi ees, mis jalad alla sai, kummuli maha ega tõstnud enam filmagi üles.

Teised aga mäsasid niitaua paadi jalgade kallal ja katjusid itka jälle uueste neid mööda üles ronida, kuni nad teisi paate järwe mööda nägid lähinemat. Nad lehwitasid tübaraid ja lätsid kaldale; ka Paul Muggeltay lehwitas, aga kirjusid signallippust. Silmapilt pidasid Ninajarwit, Jõehobu ja Tapir kinni. Elewant targutas uhkete kolm jammu kaldalt eemale, lastis siis wee peale ja sõitis neile ruttu wastu.

Jõuetu wihakisa kajas talle kaldalt järele.

Wistkümmed praegu kohale jõudnud reisirjad wiibisid hirmunult teisel kaldal oma kraami juures. Sinna juhtis Fritz teisedki paadid, niipea kui ta Elewandi mehed nende peale oli ära jaotanud ja pritsitoru wõitlusewalmis seadnud.

Sest teised kolmsada jooksid nüüd ümber järwenurga ka sinna kindla nõuga, laewa mitte tühjenbada lasta, waid nad ära wõtta. Nad sõandasid kallalekippumisege ette wõtta, kuid löödi weiste peadega tagasi.

„Urge endid ilmaaegu waewale, poisid!“ hüüdis Fritz ja kõigutas järawat pritsitorujuud. „Reegi ei taha teie kulda. Ja kui wirgaste kaasa aitate, kuuri üles ehitate ning torud kuni petroleumi järweni maha panete, siis la- sene enestega juba rääkida. Aga ainult heaga. Wägimäld saja atmosfääri wastu ei aita. Seda olete juba näinud.“

See oli mõistlik jutt ja mõjus.

Wahetuhtumise laaditi uued inimesed wälja, kes weel haiged ei olnud.

Ja töö algas. Kuid Moriz Krause tegi sellega niisama wähe tegemist kui Mihail Sollowoi.

Meeled jäid ju rahulikumaks. Pealegi toodi nüüd esi- mene waadite suhkrupilliroo wiina maale. Sellest kauaks ei ulatanud. Walitsus lastis oma siidame pehmeks teha ja annetas weel teise ja kolmanda.

Siis sai ju meeleolu leplikumaks. Smart-Andrew, Old- Kopping ja Jack ootamata ilumimine ja meelealandus mõ- jusid kaasa. Tuhjad olid õige rõhutatud meeleolus.

Nende kuld wiidi Elewandi peale — nad ei ihaldanudki seda maale kaasa wõtta.

Küün eht ait, raudtaladest ja purjuriidest tehitud, kas- was illatawa kiirusega maa seest wälja. Salt käsitöölisti hakkas inseneride juhatusel petroleumitorust maha panema. Ohtul olid ka wiimasid kolm paati tühjad, wäljaarwa- tud jowastawad joogid, mis Tapiris seisid. Pärast lahe waabi punase weini arajoomist jõudis õõ kätte.

Ra Antonio Machado oli joomiseft osa wõtnud ja itka teiste hulgas wiibinud, et mingisugust kahtlust ei tõuseks.

Laewad jäid järwe kalda ligidale tuue jala peale seisima.

Elewandi lael istusid Gontarp, lord Russele, Subli- Benjamin ja Hang-sü-Kwang ning pidasid nõu.

Fritz seisid Gontarpi taga ja ajas kõrwad kilti, ei wõt- nud aga nõupidamisest osa.

Nad jõudsid ruttu ühisele otsusele, testamenti mitte enne ette lugeda, kui petroleumi torud pandud ja laewad ära- sõiduts walmis.

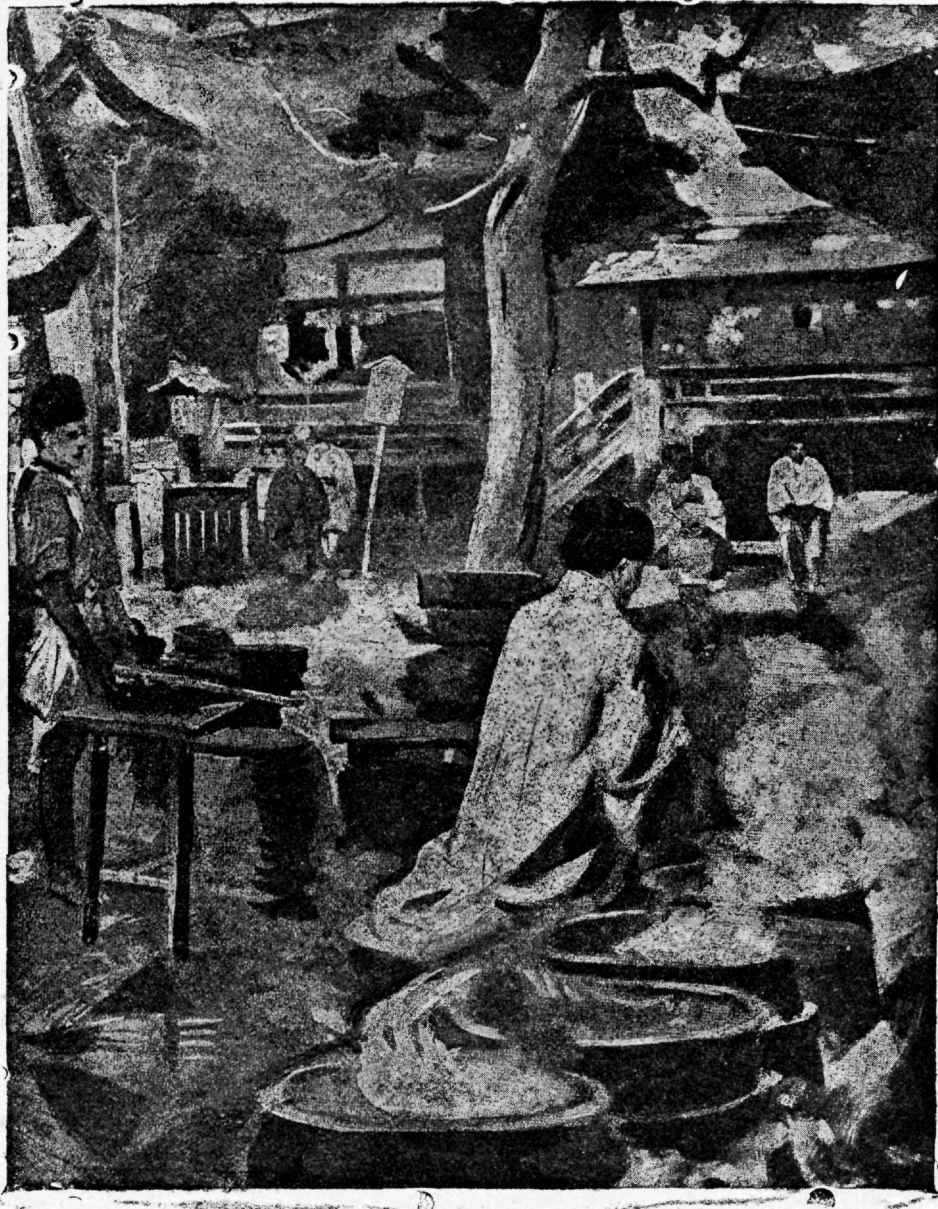
Siis järgnes waheaeg.

Sel filmapilgul koputas keegi mõne lõwa asjaga laewa paremapoolse esimese kargu külge. See oli Antonio Machado, kes salamahiti oli tulnud oma aruannet ära andma.

Ta ronis Fritzju poolt alla lastud nõõrredelik mööda üles. Gontarp silmitseks teda sõnatult.

„Ma usun,“ teatas Antonio Machado pisut lohmetult ja wähtis Hang-sü-Kwangi iseäralist siina riiet, „mõistus wõidab.“

(Järgneb).

Saapani waba-õhu suplusafutuses.

Rastite.

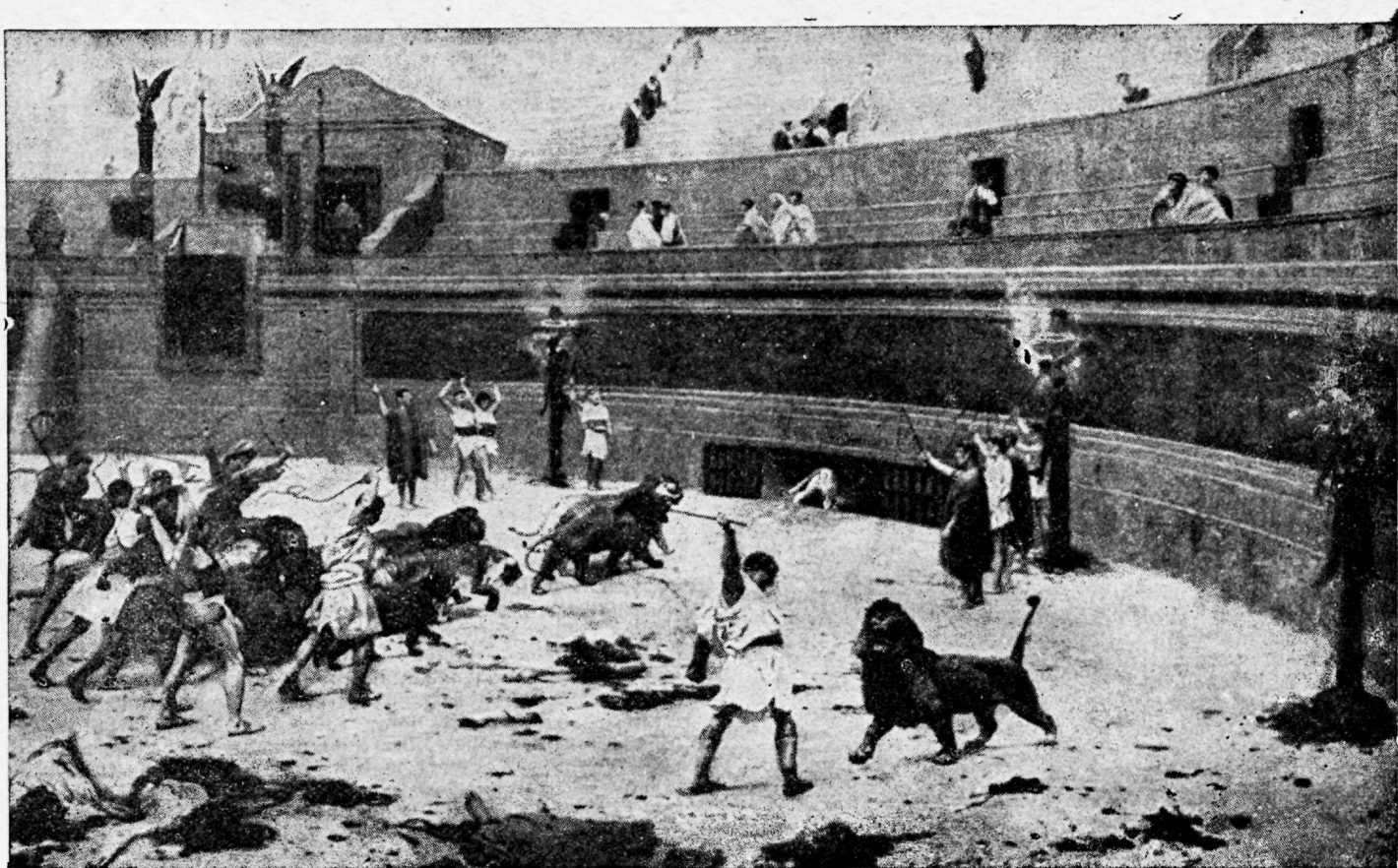
Wene kirjaniku V. Kamen'ski järele R. Ch.

1.

Ma elasin äärmiselt väikeses toateses, aga kõrwal-olewas suuremas — furnud korteriperemehe endises kirjutustoas — elas suure pangatontori raamatupidaja Liitsernow. Teisi elanikke ei olnud, sest et perenaine hea paiuti sai ja raha järele isedraalst tarwitust ei tunnud. Sel ajal oliin ma veel mäe-instituti esimese kursuse õpilane, nälgisin, jooksin tundist andmas, aga wabadel tundidel kannatafin ütsildusest, ja igal wabal filmapilgul lamasin oma toas tiivanil. Peale selle oli minul veel üks lõbu, mida ma aga nüüd ütsilduse ja igawuse tagajärje pean — kuulamine ja piilumine, kus aga wõimalik. Kuulamine kõige loollimaid ja kõige wäheha huwitusega asju, näitusest,

korteri perenaise sõimu teenijaga, samme, lõha, naabri katkendliki häälitust, õiseid kõneste lojas trepil (minu tuba oli sõsjetäigu juurest kõige esimene), ja piilumine, mis enam huwitawam ja wilharikkam — toa atnast kiirikeseaga. Kes ei mäleta seda oma noores eas teinud olewat, las' wistab esimesena mu peale kiwiga.

Oma naabri, Liitsernowiga, ma tuttaw ei olnud, kuid ma mäletan tema wälimust siamaale: rõugearmiline, kelmise kaswuga intme, kel sinised filmad Tiivan, mille peal ma päewal lamada armastasin, aga hõsel magada, oli tema toa kohal rippnema ukseriide ees, mis käiku meie tubade wahel pidi warjama, ja kui ta kodu oli, pidin ma tahtmato, tiiwani peal lamades, tema jamme ja käsutusi teenijale kuulama. Kuid see on kõige harilikum asi, mida ütsillafest naabrist wõib kuulda. Mis aga mitte harilik, oli see: wahetewahel kõneles Liitsernow tafa — see ei olnud lugemine, ei palwe, ei wali mõtteawaldus. Et ta

Keero tširkus. Peale werist lõbu.

Serome maal.

„Kurad sinuga, see on ju sinu raha, siis võta,“ vastas kastite järslu.

4.

Umber poolteist kuud oli kõit rahulit. Pean ütlemata, et mind see lõne iseenesega ja igapäevane kulla valamine lasti ja sealt tagasi, ära tüütas, kuna mind ka raha lähedus waevama hakkas: minu oma asjad olid hirmus halvavad. Mõni aeg ei kuulunud ma midagi. Kuid ükskord õõsel ärtasin ma pörutusest üles. Siis oli minutine waitus, aga selle järele kullus Liitfernowi taas midagi suure jõuga maha — raamat või raharull.

„Sa oled häbemata!“ ütles Liitfernowi järslu, „kuuled, sa oled häbemata!“

Siis lobisid tema sammud.

„Kumb neist teisele lõneleb?“ mõtlesin ma, pead waiba alt wabastades, „kas kastite temale või tema kastitele? Täna lõhnab riiust.“

„Kui ta müüdaw kaup on,“ jattas Liitfernowi waljuste, „siis oleksid pidanud mind hoiatama.“

„Sind hoiatati,“ ütles last pahaselt, „kuid sa ei soowi teidagi kuulata.“

„Kas see on siis minu süü, kastite, et ma teda uskusin? Ma armastan ju teda . . .“

Jälle waitus, kiired sammud, ja jälle lõne.

„Kastite, kallite, ma lähen hulluks, õpeta mis ette võtta? Kastite, kannata veel natuke. Võib olla, võin ma teda oma heldusega liigutada. Mis siis, kui tal tõega lähed raha waja? . . .“

„Palju tahad?“ küsis kastite korevalt, kuid kaastundlikult.

„Aga kui palju on meil veel järel? Loeme üle. Oho! Ainult 15 tuhat. Kastite, armsake, anna mulle need 15 tuhat?“

„Ja siis?“

„Ah, ma ei tea, ei tea, ei tea . . .“

Ja Liitfernowi nuttis. Ta nuttis väga kaua, arvatawaste toetas küünarnukkidega ainalaui või kastite peale ja nuttis, siis tõusis üles ja läks woodi juure.

„Võid niisugune on asi,“ mõtlesin ma, magama jäädes, „asi saab tõeliku pöörde.“

Ja tõega, kõit läks kiirendatud tempos. Liitfernowi taotas igal õöl.

„Sea, hea!“ lõneles last nädala pärast pillawaldelalt, „palju sa jälle taotafid? Kolm tuhat? . . . Ei ole wiga. Alga endisega kottu palju? Rahetateistkümmend? Wäga hea.“

„Ma wõidan, kastite! Ma wõitfin juba ükskord wiiskümmend tuhat.“

„Ja, aga enne seda tulutafid sa ainult 400 rubla ära, aga mitte 18 tuhat.“

„Kastite, ära wihasta, sa oled veel väga ritaas, ma wõidan tagasi.“

„Kuid kabe kuu pärast on rewiderimine. Mis siis?“

„Ei midagi, kastite, ei midagi . . .“

„Weel kabe päewa pärast terwitas kastite tuppaaastuwat Liitfernowi järgmiselt:“

„Noh, häbemata, palju sa täna taotafid?“

„Miks arwad sa, kastite, et ma tingimata taotama pean? Ma wõitfin ainult 2 tuhat, kuid sellest andsin temale 1500. Nii tuleb wälja, et ma ainult 500 taotafin.“

„Ainult 500? Alga endisega kottu palju, 30 tuhat?“

„Mis sa, häbemata, nüüd tahad teha?“

„Ma wõidan tagasi, kastite.“

„Res find usub, et sa wõidad?“

"Ma pean mõitma, ma tahan mõita, lastite. Salasta, lastite! Mul on täna hea päev. Sa sõimastid teba asjata, ta on fiiski hea. Sa armastab mind weidi, lastite. Sa ütles teba täna ise . . ."

"Ja sinul on sellest „weidist“ küll! Ah, fina! Ma ei taha sinuga kõnelebagi."

"Ja, lõpuks, weel sahe päewa pärast, kuuludus:

"Rasi! Kui sa ainult seepärast waitid, et mid loolits pead, siis lõõ mind ennem vastu lõugu."

"Ma lõõn. Mis sa arwad? Ma lõõn."

"Kuuldusid waljud, plaksuwad lõõgid vastu põsti."

5.

See jäi tðega hullumaja taoliseks. Minust mõned sammud laugemal waieldi, riieldi, ja ühe ja sellelõama olewuse — raamatupidaja Liitfernowi — taks poolt kihwtitafid teineteist ja heitsid teineteisele ette. See ei olnud midagi, kuid see, et minu kõrwal määratu raharaislamine sündis, et 150 tuhandest, mis lasti sifemust pidi tähendamata, 90 tuhat puudus, et wähetuseks mitte enam kõhaseid paberit järele ei jäänud, kui 10 tuhande eest, kuna wiimased 10 tuhat mingisugused aktiivad olid, mida halb oli wähetada, — kõil see lõhnas juba lohtust ja tragöödiast. Ma waenlesin ühes Liitfernowiga, püüdsin temale mingisugust nõu wäljamõtelda, ofustasin juba temaga end tutwustada, temale kirja kirjutada. Selle aja jooksul oli aga „kõhane“ 10 tuhat ofas.

"Roh, lastite," ütles Liitfernow peaaegu rahulikult, „sa ära ärrita end. Nüüd on ükskõik. Ma sõidan kabele päewaks Moskwasse ja tatsun seal aktiastest lahti saada."

"Sa arwad," ütles lasti niisama rahulikult, „et see Moskwas wäbem kardetaw on kui Petrogradis?"

"Muidugi, sa tead ifegi, miks."

"See mis tahad, sõida."

"Sõidan," ütles Liitfernow rahustawalt, „mul on tundmus, et kui ma nende paberite eest raha saan, siis mõitma hakkan."

Ja seltsamal õhtul sõitis Liitfernow wiimase rongiga Moskwasse, aga sahe päewa pärast tuli ta tagasi ja, harilikul ajal klubisse minnes, ütles lastite mureta:

"Seniks jätan ma selle raha andmata. Nii on parem, on enam lootust. Sa saad näha."

Terwe nädal walitfes mu naabri toas hirmus, õel waitus. Liitfernow tuli ja läks, kuid mingisugust kahetõnet lastitefega tal enam ei olnud. Igal õõl jain ma selleks ajaks magama, kui Liitfernow klubist tuli. See ei olnudki õõ, waid warajane talwehommit, kell 6 wõi 7. Rahulikult langefid toolidele tema riided. Siis sammub, woodi naging, uni . . .

6.

Kell kolm õõfel äratas mind mingisugune lõõl üles. Ma istusin filmapill woodi peale ja, nagu ma mäletan, sain lõhe aru, et see rewolvori paal oli. Läks minut, teine . . . Midagi sahisef, nagu käifid inimefed. Ja meie laugetes tubades nagu oleks perenaine teentijaga kõnelembud. Ius, hirmus kõrwulufustaw paal kuuludus Liitfernowi toast, ja sellepeale langes ta leha kas toolilt wõi woodist maha, nii et pea waljuste mürtfus. Ma jooksin ettetuppa, wõifin palitu õlabele ja awastin ufke. Sa ei olnudki kinni. Elektri lamp põles, mingisugused purustistid paberid olid kirjutuslaua kõrwal hunitus. Mitmed laekad olid lahti . . . Ühesõnaga, fiin oli kõil nii, nagu enefetapia juures tunagi.

Eaual seifis sedel:

"Ma palufsin korteri perenaist wõi oma naabrit üliõpilast ainalaua külges olewat tühja rahalasti lahti truuwida, paberisse panna ja järgmise adreffit järele ära saata: „Morstaja, 15, Helene Brandt."

Illa moodfalt.

"Mees! Ma tahaksin fiind suundelda!"
"Aga on sul „mususihetti"?"

üle midagi pärige. Peale seda küsimist laotafite teie igawesefi kindrali lahtuse oma wastu.

Nagu ma tean, ei ole nende efimefe ega wiimase kõtufufamife lugu weel laiemale lugejate hulgalet teada. Meie poltus kõneledi muidugi sellest, kuid mõne tuu pärast unustati see lugu ära: huwitus auras ära. Kuid waene Pefry pidi selle loo tõttu mõned filmapilgud õige tublõte aurama. Sa oli üleüldse mitmekesine inime, pidas end wäljatufuwalt ülewal ja kandis monokelt nina peal — ei, filmaautus. Delad keeled kõnelesid temast, et niifugust looli ei ole enne ilmasse sünnitatud. Kuid ma pean seda arwamist natuke liiga terawaks — tõeste, Pefry oli tubli pois.

Kõil õnnetus tellis ühe sapõri sõnadest, kes natuke rohlem oli joonud, kui waja:

"Kui oleks wõimalik," ütles see noormees unistawalt, „teeks kaewitute ette augu, tuhu faksfased siise kutufid, kui nad meie juurde julgewad õõfel roomata!"

"Ja, see oleks suurepärawe mõte," hüüdis Pefry waimustatult, „see lõts faksfaste jaots! Päewal paneme augu laudadega kinni, aga õõfel teeme lahti."

"Aga hommitul püüame august faksfaste õnge abil wälja, mille ofsa sa nätkworsti paned," sõna üks õhwitfer. "Igal juhtumisel ära unusta mind oma efimest püüki waatama kufjuda," sõnas major.

Siis lõpes kõne. Kuid Pefry jäi mõttesse. See midagi tähendas.

Oli kuidas oli, kuid ühel hommitul leidis üks selfimees Pefryt lõhu peal lamamas, muidugi meie kaewitute juures.

"Selfimees," hüüdis temale Pefry, „ma leidfina augu, mida fiia wistikste faksfased fiis kaewafid, kui see maakoht nende lääes oli."

"Mis see minusse puutub," wastas selfimees ükskõikfelf, „ta lõhnab hirmsaste, seal on wist kõitfugu raiped."

Pefry oli hea meel. Seft alles minemal nädalal tormafid faksfased peaaegu fiiaamaale, kuna fiin aut walmitis. Sa ofustas sel päewal oma tegewujt alata.

Mõeldud — tehtud. Pefry ronis laternaga autu ja leidis, et see üks endine kaewit oli. Põrandal wädelefid mingisugused mustad kalfjud, kuna seinad tarakannidest kibafid. Pefryd aitafid kolm soldatit; kel gaafiwastafed masked ees olid; seft aut lõhnas hirmsaste. Augu siise-

Gapõri jutustus,

Kuidas kindral mütti asemel ämbert peas kandis.

Kui saatus teid tunagi Herbert Feuerbressiga nina nina wastu tõulab, ärge temalt tunagi Pefry Sigbersy

Kindel tundemärk.

"Saksalased tulevad!!"
"Kas wenenlased siis juba riivistavad?"

Aft „Suhomlinow'i prot-
fessi" juure!

Roweli all: 29. VIII 16.

Rees mõttus, — suurestükimehed
ootastwad moona,
mida laugemalt referwist,
teised läksid tooma.
Taganeba; — ei oln' d juttu,
meie pool wäe rohlus,
ainult „lastemoona" poolest
mõnigi meist lohtus!
Silmapiiril tolmupilwed,
paistsid moone-moorid —
meile jälle „lootus" lertsis,
— naersiwad sapõrid.
Ugaraste wõeti lahti
tuliuusti lasta,
suurestükimehed — wärskeid
lgatsefid lasta!
Aga kuidas lohtusime,
üks-teise oisa wahtis.
„Mitte õhte ainust kuuli
polnud neetud lastis!"
Wihas — suurestükimehed
nutšid, filmad wees, —
lahti tehti lastid — kõigil
„liwatotid sees!"

* * *

Waitselt taganesid mehed,
mõited kurwad peas:
„mille eest me' langesime,
rea järel reas!?"

August Bravo.

seade järele otsustades, wõis kindel olla, et sissetulnud fakslane pögenema ei saa. Kuid waimustatud Peršy otsis edasi ja ergutas selleks ka oma kaaslast. Augu all oli tõstelan mida õffel ülesse wõis tõsta.

Sellesse autu kulludes, fakslane pidi suurt müra tegema, sest augu sees oli kõiksugu wana kotsi ja prabti. Kuuldes teise fakslane autu langemist, otsustati kaant ülesse tõsta — ja waenlased olid wangis. Tehes kõit etewalmistused kuis kord ja lohus, pani Peršy augu suu pealt kinni ja jäi tagajärgi ootama.

Ma ütlesin ja mõtlesin alati, et meie kindral Feuerbress end liiga palju tegewusele andub. Mitmed asjad ei olnud sugugi talle kohased, kuid ta pistis alati oma nina sekka; ta oli uueks luuaks, mis, teadagi, alati puhtaks pühib.

Kui kõige wahwam kindral kaewituid soowib üle wadata, siis sünnib see järgmiselt:

Kõigepealt läheb alamohwitser, tema järel roodu komander, siis polkownik, siis staabi-ohwitser ja wiimaks kindral, kuna lõputu adjutant ja sapõr on. Teg-ajalt jääb rongikäik peatama, et kõit enim walmis mõeldud plaani järele lähets. Alamohwitser waatab nurga taha ja sofiatab:

„Mis sa seal jood oma wastmütsist? Kindral tuleb..." Polkownik astub siis ette ja annab wiisakalt kindralile teateid.

Kuid kindral Feuerbress oli, nagu ma juba ütlesin, uueks luuaks.

Oli õhtu. Kindral istus omas toas ja mõitles liinile kaewituid kaema minna.

Mõned minutid hiljem kuulduis kaewitute kohal kõrwulukustaw pauk. Saksalased lastid. Peršy oli juhtumisi oma maaaluselt lõksust eemal ja nii ei aimanud keegi, et

kindral autu oli sadanud, ja nüüd seal abitult lamas, peas — wastlamber.

Sel waitfel õhtul wõtsid fakslased asja tõsiselt käpse. Oli tõsine laftmine. Ma trehwastin jooksawat Peršy, kes ühe soldatiga kokku pörkas.

„Sakslane on teie juures," sõnas soldat wärisewal häälel. „Meie juure tuli kolm fakslast. Kaks tappime ära, aga kolmas kullus sinna autu."

Me jooksimise augu juure. Kuid mis hääled sealst kuulduid! Sorin, walutisa, kõlin...

Siis kuulduis äkki hirmus kolin, õhke — ja kõit jäi waitfels.

„Teate mis," sõnas Peršy, „seal istuwad kaks waenlast."

„Siis waja neid wälja wõtta," sõnas juuretulnud kaptan. Ja nii ootas õnnetud kindrali wiimane, kõige hirmsam lõõt.

Augu kaan oli nõnda kõwaste kinni, et seda wõimata oli ülesse tõsta. Otsiti wiili. Kui seda leiti, oli ju tund aega kulunud.

Kuid see tund aega elas Peršy täit elu! Harwa näeb keegi elus omi unistusi nii ruttu täideminewat!

Meid walguistas selge täiskuu, kui me wiimaks laudade wahel olewad raudpõlbid olime läbiwiilinud ja laudad kattisaaginud. Me lasime rebeli alla ja jäime wangide ilnumist ootama.

„Astuge wälja, austatud herrad," sõnas Peršy waimustatult.

„Õufe, figa, aga ruttu!" kuulduis august Englse keeli. Meie lohtusime.

Redel nagises ja august tuli suur wastlamber wälja, aga selle järele olewad inimesetogu, kelle pead see riift kattis. Selle järele tuli autus ingliskeelt kõnelewa isiku pea nähtawale.

„Sumal!" hõlõidis see pea, „see oli ju kindral."

Nüüd kaotas isegi Persy oma enesewalitsuse. Sa waatas terawalt werise pea peale.

See oli meie polkowniku pea!

Ma ei unusta kunagi meie tagastminelut peaforterisise. Me ei wõinud kaewikute juures tudagi kindrali peast ämbrit ära tõmmata. Temale tegi see waewa, kuna see aga teda ümbritsewale hulga le nalja tegi. Sellepärast pidime waesefese käest kinni wõtma ja teda peaforterisise talutama.

Adjutant, tallele me sellest telefoniga teada olime annud, termitas meid pea-sõjelasiga juures, kuna ta omale igaks juhtumiseks rätiku suu peale oli lastnud siduda.

"Kui hirmus," kõneles ta läbi nina. "Ma saatsin juba plekssepa järele."

Kindral istus toolile, kuna polkownik naerutrampides wistlewale adjutantile kõneles:

"Mulle helbi, et kindral kaewikusse läks. Mina tema järele. Siin käis paut. Kindral sadas kuhugi. Minu tema järele. Muidugi, ta hakkas mu all müttama, kuna mina teda wästu pead tagufin, sest ma arwasin teda sakslase olewat, kel tiwer peas."

Polkownik pühtis higi otsa eest ja jattas:

"Kui ma kukumise ajal ei olets revolwri ära kaotanud, ma olets ta ära tapnud."

Smelit hääl ämbriist sundis polkownikut peatama.

"Mis te soowite?" küsis adjutant kaastundlikult.

Ümber kindrali peas kõikus edasi-tagasi.

"Sa herra, plekssepp tuleb kohe..."

Ruid imelit hääl ei waitinud.

"Mis ta tahab?" küsis adjutant kaptenilt. "Suua?"

Minut hiljem pani adjutant soldati abil õllepubeli kindrali nina alla ja torlas õlekõrre ühe otsa pudelisse, kuna teise ämbri alla suslas.

Ruid see oli asjata waew. Ümbriist kostis ifka weel õhke. Ruid pleksseppa ei tulnud weel iltagi.

"Ratsume ise?" julges kapten awalbada.

Kindral noogutas nagu nõusolles peaga.

"Saara kindrali peast kinni, Bill," hüüdis adjutant.

"Noh... üks... tats..."

Kuulbus oige.

"Ettewaatlikult, looll, kõrw..."

Seal astus plekssepp sisse. Isegi tema hakkas naerma.

"Wiimaks ometi!" ütles adjutant. "Kindralil oli õnnetus. Ehl wõite tema peast selle ämbri ära wõtta?"

"Wõin," wastas see. "Minult tagajärge eest ei wastuta ma."

Niiugune oli Persy leiduse kurb lõpp. Ruid Persy leidis wahapeal iltagi seda, mis otis, ja jõudis peaforterisise sel filmapiigul, kui kindrali pea ämbriist wabaštati. Purutskriibitud näo ja haawatud kõrwaga ei olnud kindralil niist sugugi lõbus kõige selle juudlast oma ees näha, pealegi, kui Persyl tema karkirebitud pütsid käes olid.

Nagu ma ütlesin, tuli Persyl selle eest kümme minutit aurata — kindrali rusitahoopide all.

Anarhist.

Daani kirjaniku Karl Gwaldi jutuke. Tõlkinud —u—

Lähem üle põllu, kus mõrad töölised tööl.

Ikki waatan ühele neist kogemata näkku, imestan, jään seisma ja teretan.

"Te olete siin?" küsin mina.

Te laiseb wiljawihu käest libiseda ja naeratab lohmetult.

"Ärge kartke," lausub ta. "Ma ei ole siin, et õnnetusi tekitada... isegi ei tule mulle meelde oma sugurahwa huugas kihutusöödd teha. Oõituse ajal... kui kollane wili põldudel seisab, ei saa ma teisiti..."

"Mis teie ei wõi?"

"Ei wõi ma seda, mis peatsin. Ei saa isegi aru, mis minuga sünnib. Siin olen hoopis teine inimene... Siis pean wilja kätte wõtma, pean aitama ja liinidesse kandma. Kõju ei wõi ju ma sõita. Sellepärast sõitsin siia — maale. Siin or tona. Niiugune tore sügis on tänawu!"

"Ja siis, kui wili põllult otjas on?"

"Siis lähem edasi. Ja wõin jällegi. Saate minust aru... Wili paneb mul tee eest kinni. Kui ta jälle koku on kogutud, siis on wäljawaade waba... diguse ja kurjuse peale. Siis jõuan jällegi arusaamisele, ja ma reisin jällegi sinna, kus mu loht."

Te tahab uueste tööle hakata.

"Kas tunnete teda?" küsis walitseja, kui tagasi tulen.

"Ta on kõigist kõige wäledam. Bagana poisjs. Tõõtab hommikust õhtuni ja laulab. Rõõmestab kui laps kõige üle, loob head tuju, kui mehed rahul ei ole, selles poisjs ei ole midagi paha. Olets neid enam."

Proletarlane.

Sajab, nagu juba mitu halli päewa on sadanud.

Terwe ümbrus näeb wälja nagu joonistus, mille üle hallid jooned on tõmmatud; kõik asjad on õige uduselt näha.

Kaugel filmapiiril kerkivad herrastemaja tornid pilwedesse; ja part, mis musta pilwena tundub, lamab maal. Keskel filmame suurelt ja uduselt wilja ja heina malepõldusi, paar puud siin ja seal ning walge katuseharja, paar lehma, kes wiimased sabadega ilma wästu protesteriwad — tats lammašt, kes enese lahti on kistunud ja ühe tilkuwa põesastiku alla warju pugenuid.

Gespool näeme maanteed, mis täitsa jõe nagu on, ja kandimehe majalest logisewa korstnaga, mille suits waewalt näha on, sest wihm lämmatab ta ju torus; strelid on oma died kaotanud, nende lehed on wihmast üsna mustats läinud. On kuulda, nagu lähelid miljonid wäikesi jalgu üle mao.

— — Kandimees awab ulse ja astub laial sammul due. Seal jääb ta seisatama ja naeratab wihmale otja.

Tea on wälte, töõ all lähmu wajunud talumees, ümariku selja, kõwera kuu ja kõhnade, paendunud põlwenullidega. Hallid juufetutid lehwivad karwase mütti alt wälja, filmad on wessid — finised ja nürid, suu hambuta, lõug must habemelarwadešt ja tubalast.

Te raputab ennast ja lohistab punkingades ümber nurga, läbi juurwiljaaia ja kartulite ruffi juure wälja.

Te libiseb märjal teel, nii pea kui ta mõnda rukkewart tahab wälja kttuda. Ruid ta sammub edasi, poolbe põlbu ja lumardab ning kttub.

Siis pistab ta käed taslu ja vaatleb oma kahte walmamaad... Kõik rakis on maha lööbunud, kõik wihma läbi hülta saanud.

Ta nägu on endine, kui ta tagasi lohistab — mööda põllupeenart, läbi kartulite ja juurwiljaata, ümber nurga. Wäsinult waatab ta üle tee, sinna, kust üks kogu lähineb, awab siis kõrwalhoone ukse, sülitab ja wõtab uue tubaka suhu; nüüd tahmas ta kirwe pihlu ja hakkab ahjupuid raiuma.

Uks on awatud; ja teelt wõib näha, kuidas ta ikka uue ja uue halu pakule paneb. Siis lasseb ta halu lahti ja tahmas kirwest mõlema käega kinni. Kirwes langeb, ja puuiklid lukuwad laiali; pitaliselt tõstab ta nad ükskõik üles. Wäljas seisab keegi ja waatab talle otse. See on rändaja, kes nüüd majani jõudnud. Kui ta nii tülil aega on wanatest waadeldud, astub ta üle hooi. Ilma sõnalausumata astub majasse, jääb seisma ja hakkab wälja wõhima.

Ja wanake vaatleb teda ja mõtleb: misugune hirmus inimene, wist mõni uulitsarööwlinär! Mitte järgiraasugi seljas, ja mitte ainuski nõopi tuue ja westi külles! Saabastest wahiwad mustad warbad wälja, ja juustsed paistawad kaabupõhjad; joodiku nägu on pooleldi habemest kaetud.

Siis aga tuleb wanale meelde, et niisuguse ilmaga isegi koera wälja ei saadeta. Ja kui wõeras talle pead nikutab, nikutab temagi ja wõtab uue halu kässe.

Ja jälle kostawad harwad kirwehoobid, mida ainult wihm ja pilad waheajad tumestawad.

Siis waatab hulgas weidi wanakese poole, kes maha on tumardanud, et nõrgal käel puutükikesed kottu korjata. Sulguse nägu ehib pilkaw naeruwine, ja ta lausub: „Su rakis on otsas. Nõkas täitsa. Kui ta nüüd päite hommitust õhtuni ja jõuluni paistaks, ta on ometi mo'as.“

Ja ta räägib edasi, ruttu, ühetooniliselt, ilma et ta wanakeselt wastust ootaks, nagu loeks ta ajalehte või peaks kõnet: „Mõisnikule — on see ainult nali. Sel on raha laialt, ja wõib pangast igal ajal jälle saada. Ta lamas atnal ja hirtwitas, kui mööda lätsin. Ja mängitas koeri. Kuid ja oled korraga walmis. Ei jõua intressa ja maksust maksta. Wõib olla, ajab ta su majast wälja. Wõib olla, jätab ta su weel aastaks otsaks siia piinakohale.“

Talupoeg on enese püsti ajanud ja wõhib wõerale suurel filmil otse. Ja hulgas pasatab edasi. Ta hirtwitus on üle terve näo laiali lagunenud; ta tumardab, ja ta filmad trehwawad põlewalt teist.

„Siis oled sa ilma maata ja rahata. Wõid waestemajasse minna. Wõi lähed pealinna ja nälgid. Wõi jood enese wiimaks pöörasets. Ja õpid mõisnikkude julasid wihtama; su käed on walmis seks päewaks, kui me kõik need närud üles poome.“

Uhe filmapilgu jääb ta wait. Siis teeb ta suure liigutuse.

„Suurepärane wihm! Danistatud wihm! Peaks aga kõik ära mädanema...“

Uhel hüppel on ta wäljas õues, seft ta näeb wanakese wihast wälkuwaid filmi. See aga seisab wärisewal suul puukuuri ukse ja hoiab tramplikult kirwest peos.

Siis lasseb ta kirwe lahti. Puuhalg lendab läbi õhu ja trehwab hulguse käewarre pihta.

See langeb sohu, kargab aga kõhe jälle jalule ning tormab edasi.

„Elagu wihm!“ hüüab ta weel teiselt poolt teed.

Talupoeg tahmas põletispuid pihlu, jookseb, pilub ja ei satu pihta. Jaht lähed piki teed. Sulguse pilkehüüded nõrgenewad. Wihm aga tõmmab oma jooni, tihedamalt ja tihedamalt, kuni mõlemad maastikust kadunud.

Karl Ewaldi järele — u —

Peale seda, kui fakselased Saaremaale asusid.

1. Desant.

Sakslaste Saaremaale asumisega figines äkki ei tea kust, ei tea miks, isäralik liit inimesi. Edsi, nad olid ta enne olemas, aga siis ei pannud neid keegi tähele, seft et nad mingisugust huwitust ei suutnud aratada.

Nüüd on aga hoopis teine asi. Nüüd tunneme nende ees aukartust. Nüüd peawad nad oma wõidukäitu, määrjewad ja kaswawad me ees hiiglasteks.

Sarnane mees on ta minu tuttam weneke Stjopa. Tuleb äkki ei tea kust, ei tea miks, teeb saladusliku näo ja fõststab, lätt suu ette pannes:

„Su pere'nd on Narwas?“

„Narwas.“

„Silmapiilt too Tallinna.“

„Miks?“

„Kas sa ei tea, et Narwa all desantite tehti?“

„See oli... Saaremaal.“

„Niisama ta Narwas.“

„Ei usu.“

Weneke tegi pahase näo.

„Ei usu, ei ole waja. Rahetsed. Kuulsin ise kindlast allikast. Sakslased koondasid Wormsi saarele 6 korpusi sõjawäge.“

„6 korpusi?! See on ju weerand miljon!“

„No jah. Aga paljuseft Wormsi saarelt Narwani on? Tubli fakslane ajab jalad laiali ja ongi ühe jalaga Narwas.“

Ma sõnastin seletusets:

„Aga tea, et Wormsi wäike saar on, kuhu weerand miljonit fakslasti ära ei mahu.“

„Sakslasi ei mahu? Aga zeppeelinid? Wõi arwad, et ta neid muidu on ehitanud?... Aga on, kuidas on,

kuid Paides saatis ta wiis korrust maale. Linna ewa-tueritakse: õigeusu õpetaja lasseb kirikutornidest juba kellad maha wõtta.“

„Smelit, imelit“, sõnastin pead wangutades, „tähendab, et fakselased saatsid 20.000 zeppeelini suuruse õhulaewastiku Paide peale... Kas tead, kes talle nii suur hull zeppeelini walmistas, minu teada on tal nende arw saja ümber.“

Weneke jäi mõtlema.

„Tola, ta tegi ju Paide alla desantite — laewadega.“

Ma sõnastin:

„Tart, aga tea, et Paide all merd ei ole.“

„Aga jõgi?... Kuid Lapa ja Rakwere alla saatis ta oma üliirilejad.“

Ka seda ei tahtnud ma uskuda. Siis löi weneke omale kolm korda ristit ette ja wandus, et see tõsi on kui trütsõna: ta olla seda Wene lehtedest lugenud.

„Aga Tartu alla on waenlane — tean seda kindlast allikast — 50 korpusi maale saanud.“

Ma ütlesin wenekele suu fiske, et ta waletab.

Ta jäi pärani filmil mu otse waatama.

„Ja sul on see teadmato, et Pärnu juba sakslaste käes on. Seepeale wõid kindel olla.“

Me waitisime. Natufese aja pärast sõnastin wenekele:

„Aga Tallinn peab mehifelt wastu.“

„Tallinn? Kuidas?“ küsis ta imestanult.

„Kas sa ei tea, et sakslased Tallinna all oma wäed maale saatsid? Smelit inime! Wõi tahad salata, et see wõimata on?“

„Edaga?“

Stjopa kargas istmelt püsti ja surus mu kätt. „Mul ei ole aega. Waja joosta ja teistele teatada.“

Ta jooksis ulfekt wälja. Ma mõistan: tal on waja teistele teatada, seft ta on ju kohalik „ustaw allikas.“

Minult lubadused.

Meil Tall'nas juhtub alati,
Et nii ei saa, kui lubati.
Seft elaw nähtus kõigile
Jään'd walimistest järele.

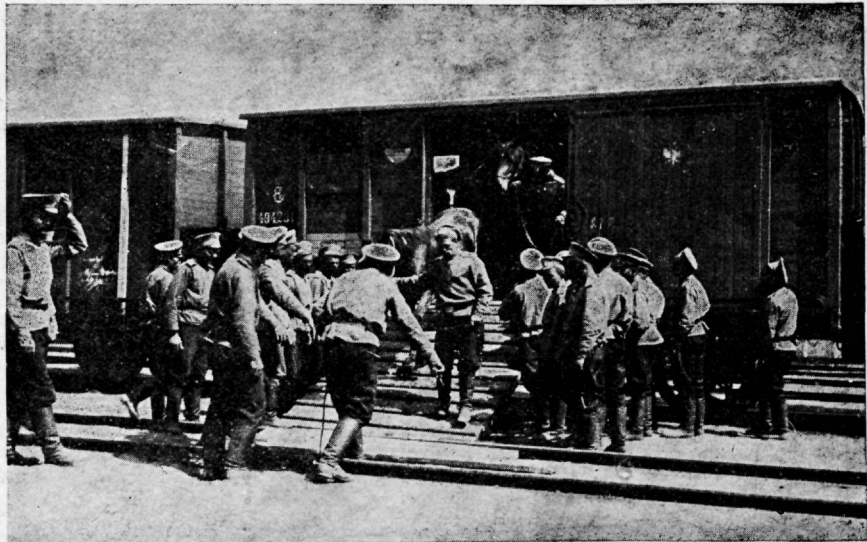
Seal lubas iga partei faks,
Kui teda aga walitaks:
Puid, piima, leiba, suhkurit ko,
Wett, walguft ilma tasuto.

Ra mõisa maid siis lubati
Ja ihetasa jagati.
Ja iga neiu, piigake,
See pidi saama mehele.

Kuid kõik need sõnad tuulde läind,
Et keegi tegu pole näind.
Ja sabades ja poe sees
Peab jälle lorda mõdegamees.

24. sept. 1917.

S. B.-g.

Wene wäerinnal. Sobuste wäljalaadimine waguniteft.

2. Zeppelin.

Kell 1/2 10 õhtul, tol ärewal ajal, mil ajalehtedes Sassa zeppelinide-jaama astatamisest Saaremaal kirjutati, kuulsin ma lorb, Tallinna kõigekäidawamas uulitsas kõndides, saladuslikult murinat.

„Kõik ütles kellegi hele hääl:

„Zeppelin on Tallinna peal.“

„Mu kehast läis wärin läbi. „Jumal! Siis on ometi filmapill kätte jõudnud, kus meie, tallinnlased, seda ilma- sõja karikat peame tühjendamisega,“ mõt'esin ma ja tahtsin põgeneda, kuid uudishimu wõttis minu ü'e wõimust ja ma waatastin ringi.

„Inimesed — niisama uudishimulikud kui mina — kogusid saltadeksse, lõuaotsad, taewapoolse püsti, ja sädistasid:

„Nagu figar!“

„Ots ülespoole!“

„Ega ta ometi enne pommisi hak'a wiskama, kui paraja paiga on leidnud, näit. walfali wõi laewatehased.“

Ra mina kistitastin filmi ja püüdsin midagi taewas näha, mille mustas põhjatules ainult mõned tähed sirasid.

„Kõik ütles keegi wärisewal hääl:

„Tuleb mere kohale: Teeme pätab, Juss!“

Saladuslikult murin waljenes. Mu teha wõpatast seekord tuntawalt ja ma arwoisin taewas midagi figaritaolisi nägewat, mille üks ots pilweldugade wahel.

„Kõik kuulus taks tugewat plaksu.

„Paar tumedat kogu piffid jooksu.

„Pähme tangialla — seal ei ole kardetaw.“

Et mina oma elu sugugi odawamalt ei hindanud, kui need taks jooksikut, siis jälgisin neile. Peagi leidsin end Pita- ja Laiauuulitsa wahelisel tangialusel olewat.

„Kuid saladuslikult murin suurduis.

„Hoidke tahapooli!“ hoiatas keegi. „Kui ta postima- jasse wõi raatufesse pommi lasab langeb, siis wõitwad klaaskillud atende eest tergeste meie filmi tarata.“

Kõik tangialla warjule põgenejad taganewad kauge- male tangialuse sisse.

„Murin läis walmemaks ja walmemaks.

„Nüüd pidi küll zeppelin Pühawaimu kiriku kohal olema.

„Wahest wiskab pommi Pühawaimu kirikusse?“

Kõik pidasid hinge tinni. Kõik taganesid Laiauuulitsa poole otsa.

„Saladuslikult murin aga suurduis.

„Zeppelin pidi meie kohal olema.“

Et zeppelinilt alt pääseda, piffid paljud jooksma, nendega ühes ka mina.

Kui me tangialalt Laiauuulitsale wäija jõudsimme ja wabamalt hingata lootsime — seal langes nurgatagant äkki filmapimestat walgusejuga meie peale.

„Ma mõtlesin, et zeppelin end Laia uuulitsale maha on lastnud ja sealt tangialuse suud walguftab, et seda kuulijubujate tule alla wõtta.“

„Nüüd oleme kadunud!“ hüüdis keegi minu seisukorras olija.

„Oh Jumal!“ oigas keegi teine ja tõstis ristis käed. Seal pöördus helgimiskataja walgusejoon meie pealt ära ja meist libises midagi mööda.

„Raugelt kuulus weel:

„Lõõrt — lõõrt — lõõrt!“

„Ja see, kes käed ristis oli pannud, kiristas läbi hannaste:

„Kuradi — auto!“

Rinnitan, et kui ma nüüd ka kümme zeppelinit taewas näeksin, nad minu peale kaugele nii suurt mõju ei awalda, kui see zeppelin mu — ettekujutuses. Oh.

Sõjameeste terwitused.

Raugel kodumaalt, terwitab tuttawaid Karl Käppa — Rumenias.

2 1/2 aastase sõjawäljal wlibimise järele terwitame kodumaalast, omakseid, tuttawaid ja sõpru, iseäranis Eesti õnemat sugu ja soowime ka kirjawahetusesse astuda. Karl Ubelow, Johannes Mart, Gustaw Alt, Richard Trell, Johannes Werbaum. Adress: Дѣйств. армія. 1 Гвардейскій Стрѣлк. полкъ, 2 рота.

Ewakuatsioon.

(Pildikesed looduseft.)

I.

„Waheltkaupleja Krõnija perekonnas on peale tabepäewalisi ägedaid waielusi otsufest tehtud, lähineja faks- lase eest kaugeemale Wenemaa põhja reisida.“

„Sina, Karl, wõta oma uurid ja kettid smokingiteft

Merel. Hädaohlik filmapilt.

Raha, raha . .

Raha, raha, raha, raha!
Sind a'ab mats ja herra taga.
Raha igal' ühel' waja
Kõige selle eluaja.

Mõni püüab liiga teba
Ja teeb seega teistel häda,
Kitsub, kitsub,
Kruusib, luusib, kust saats raha,
Dejab ööd ja päewad maha.

Mõni nõuab taewast taga,
Aga palju enam raha!
Rohkem saab, weel rohkem tahab,
Waeste oma endal' tabab.

Mõni pastor soowib teistel taewast,
Et ei hooliks ilmawaewast,
Kui on waevel ta'ga wõlga,
Siis ta poots kas teba wõlla.

Kui löit pruugiks õigelt raha,
Mets kõigil tarwitada;
Paljud liiga läbi lööwad,
Waeste oma ära sööwad.

Seft on mitmed waevel näigas,
Kastes hädas, suures wõlgas,
Et neid rikkamad siin petwad
Ja neid kõigist ilma jätwad.

Mõni kätib waeleid woto,
Taewast endal palka loota;
Et ta ise taewast taha
Igapäew ta karjub: „Raha!“

wälja — tead isegi — teel wõib löit rikle minna ja kaotad weel profsendid.“

„Sean, Klara, ära sa mind õpeta,“ toriseb Karl Krönija: „ise sa wõtad oma ja Elsa priisnantidega ja ashuur sukkladega pool wagunit oma alla, aga kõigest kolm tükki neid meile on antud. Jälleki protsentpaberis kolm kasti, ja sšhetiraamatuid, waata, et tuleb tšumadani täis...“

Raste on waevel waheltkauplejal ewakuerida...

Oh, kui raste!

II.

Seab ennast reisuwalmis ta kroonu töötoja wanem tööline. Ra temal ei ole lugu kiiduwäärt...

Kui demotrabile on temale kõigest kaks wagunit määratud. Ja kaua waatamad tema proletarilised filmad lurbtufesega tuhtrunahast tasula peale...

„Kutsu, Anni, tatar — ilalagi ära ei mahu...“

„Mis sa seal räägid, ei mahu, tõmma omal selga...“

„Omale... omale! Aga tuhu mi sooblinahast jope panen, wõi pean Mandli juures tehtud kuub-ülkonna ära wõtma...“

Anni, kes, ähklides ja publides, omale kolmandat plüssh-palikut selga katjus ajada, karjatas äkki, kummuist wana prahi seast midagi weel leides...

„Aga kuule, lipu oleksid sa peaaegu unustanud. Waat' siin weel pealkiri: „Arta üles, ja rõhu ud rahwas!““

„Dige nüüd leidsid weel asja! Wisata ta kus pagan!“

III.

Selle eest on ajakirjanitu korteris täielik raha...
Soowad naise ja tuttawa näitleja seltsis weel teed, kellel tah ewakuatsioon jalge all.

„Eh jääme aga rongi peale hiljaks?“

„Kumal itka, terve tund weel aega...“

„Mul mahtus kraam suure tšumadani sisse ja naisel

on wäike käsitöher,“ se'etab lõpuks ajakirjanit. „Need wõtame wagunisse ühes.“

„Mul pole tšumadani, ainult paberos ja toppisid tasitud täis,“ tähendab näitleja.

Jah, kerge on intelligensidel ewakuerida.

Oi, tui kerge.

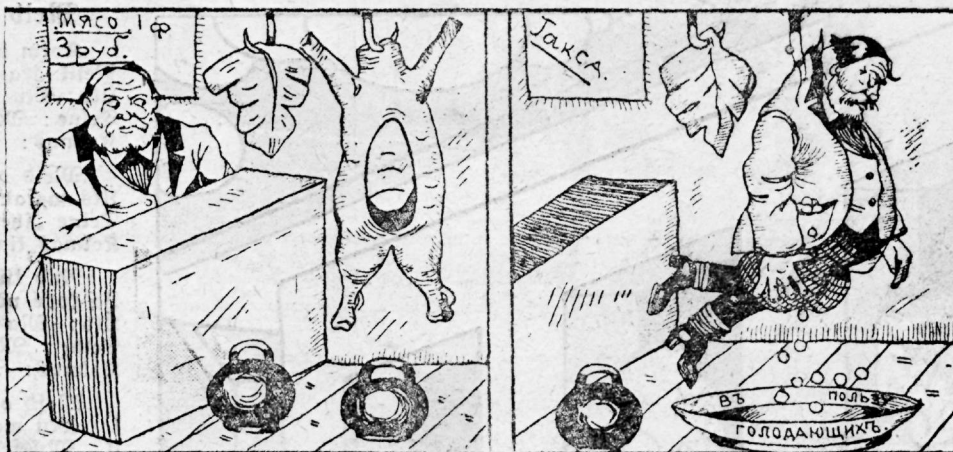
Str.

50 wersta wallamajasse keretäie järele*).

Wene karjase jutustus.

„Jah, waat, mis sugune lugu oli. Mullu tulid ma karjaga maanteed mööda, mõisa wäljade wahelt läbi. Ja sattusingi hädasse. Tee oli sealt kitsas ja just käänu kohal. Karl jooksis rünnal toltu, jäi ühe koha peal tammuma, ei eadast ega tagasi. Poiss oli mul ta, pagan wõtaks kohmetu; mina hüüan temale: „Trushtka, löö wastu! Ara lahe!“ Aga seal, nagu karjast, tuleb maatonna ülem piisiga wastu. Koer ta temal kaasas, see kargab haukudes koha karja peale. Üks lehm tõstis saba püsti, whiuu! ma waatan, juba tema tea kus, laheb mööda kaerawälja; teine lehm waatas, waatas, ja järele. Mina jooksen, jooksen, karjun, kisenan, mollah! Wäljawast kargas wälja, lehmad aeti kinni ja minu üle hakati kohut mõistma. Arutasid ja arutasid ja lõpuks mõistsid: peremehest maksu nii ja nii palju raha, aga karjasele 50 hoopu, et tulewikus paremine karja järele waataks. Waat tuligi käst: karjus mingi wallamajasse keretäie järele. Läkkin. Kõmpisid, kõmpisid, aga wallamajas meie külast wersta wiistümmend. Sammun ma teed mööda ja mõtlen: „eh, saawad mul lapsed ilma leiwata

* W. Stepsowi raamatust „Pildid Wene rahwa elust.“

Ehniku tragöödia ehk mis temaga sündis, kui raha juba tustud rebenema ajas.

istuda. Peaks ma aga rutem pärale jõudma." See kõik seisab mul südame peal, ja mõtled käivad ühtlasi tarja peale: „ei saa mul poiss nendega hakkama, misti hinna eest ei saa. Kudas, saab? — loll.“ Jõudsin wallamajas. Kõhe kirjutaja juure: nii ja nii, ütlen temale, vaat tuln. Kirjutaja ütles: ladno. Noh, olin seal öö; hommikul, kui waewalt koitma hakkas, targastin maast; noh, mõtlen, annaks Jumal, et rutem fratad kätte saaksin, keeraksin kõhe otsad koju poole. Dotasin, ootasin, terve päewa istusin trepi peal, ilka ootasin; ei lasta, ja asti nudi. Waewalt filman mõnda meest nurga tagant tulewat, kõhe läib rõemus mõte peast läbi: „noh, Jumal tänatud, kõhe hakkawad mulle andma.“ Aga wõta näpust! Waatan, mõõda lähewad. Wallawanem sofstab kirjutajaga, noh, mõtlen, waat minuist räägiwad. Waat, tegi juba kuuri ufke lahti... aga ei, waatan, kõrtsu lähewad. Oh, ja Jumal küll! Mis ja tahad teha! Ura piinasid. Ja weel üks päew läts mõõda. Ma ei joo, ei söö, ootan nii et tüdimus peale tuleb: kas nad wiimats ometi mind minna lajewad. Lähem lõpuls jälle kirjutaja juure: „Stake, kollis, käsi, et mul karistus kätte antaks!“ — „Dota!“ ütles ta. Waat sulle pilli! Aga mul kari kõige rohkem südame peal. Kus Trushka üksi temaga walmis saab? Ja istusin ma, istusin nüüd, mõtlen ma, kodus ja põimisin wiiskusi. Aga sin igawus tahab ära tappa. Seft mõtle mis mõtled, wennite, kolmat päewa ootan, ei lasta minema. Neljandal päewal istun wärawa ees, lähew tutaw mees mõõda: mis ja sin teed, küsib? Nii ja nii seletan temale, waat misugune häda. „Ch, loll,“ ütles ta, „rubla raha on?“ „On,“ ütlen ma, „on.“ „Mine pista kirjutajale, kõhe lastakse tulema.“ Ja nii oligi, wennite, kõhe sõnalausumata tõmmati maha ja loeti wiiskümmend fratad ära. „Ammu juba oleksid pidanud nii tegema,“ ütles weel.

Ja jah, waat, mis raha tähendab... —or.

„Meie Maa“ eratelegrammid

Rõige kindlamatest allikatest Linni püütud.

30. sept. Kui sakslased Saaremaal maale hakkasid tikkuma, astus randa kaitsewa po'gu komitee koosseisule ja seadis päewakorra wiimajäts punktiks: „Mis n i i d teha.“ Kui wiimats see punkt arutamise alla tuli, läkswad mõtled lahtu. Ühed arwasid, et see sakslaste poolt lihtne „meeleawaldus“ on. Teised jälle, et see on „waleteatete laialilaotamine“. Kolmandad pidaid seisutorra tõssets ja panid ette ühel meel taganeda.“ stratagilistel põhjustel. Üfti tükki kirjuls minema, nii et komitee ei julgenud omapead midagi otustada, seft wastu hakata ei soowitanud teegi.

Trummi kaasabil kutsuti miitingule kolku. Selle ajaga olid aga sakslased mõnikümmend tuhat sõjameest maale saatnud ja nüüd oli üks ühine, ilma tegemata otjus. Saare sfejmaadese puttata, sealt on tal raste meid leida!

1. okt. Kuulus Keisa rüüstajate poolt, komiteega eesotfas, tuli otjusele, et Saaremaale minna on elule hädaohhtlik, seft seal wõib söda lahti pääfeda. Ei mõjunud ta see, kui poomiselmaga ahwardati. Kui nad aga teada said, et seal talud ja mõisad rüüstamata ja kardetawa mereõidu tõttu õunad weel puu otfas ja kartulid üleswõtmata, olid nad nõus ja asufid teele — üks osa seltsimeestest, kes Keilat ja ta kumbrust wäga armastafid, on jäljeta kadunud.

3. okt. Uus Tallinna wabastaja peab, igapäew enne õõ tulekut, Buffi aiawärawas hingepalwet „wõlkitud jumala“ üle. Ta lubab Tallinna päästa „wõlkitud wanatestamendiga“ kes „uue wõlkitud testamendi“ sisse ei ufju.

4. okt. Öö on kottpine. Walgust näeb ainult Wene teatri ooperist ja linna wolikogu koosoleku saalist. Kell pool tats sõitis wiiskiste Saksa zeppelin üle Tartu maantee, teegi altkäe angelbaja oli selgeste kuulnud Saksa keele rääkimist õhus.

5. okt. Leitwahind on nii kõrgele tõusnud, et juba paberist järelehtitud leibasi hakatakse küpsetama.

Turu peal räägiti, et enne päikse tõusu olewat zeppelein Bakfu Wiisa porgandid ja kartulid ära rekwereerinud — Saksa sõbatitel olnud, just nagu mete meestelgi, haistid finelid seljas.

—AX—

„Meie Maa“

tellimiste wastuwõtmine wältab edasi.

Tellimise hind kättesaamisega aastas 10 r. — L. 3 kuu eest 6 r. 3 kuu eest 3 r. — L. Toimetusest ise ära wites: aastas 8 rubla, 6 kuu eest 4 r. 50 l., 3 kuu eest 2 r. 50 l. Ilmus iga laupäew. Adressi muutmise eest 30 kop. Adressi muutmisel ja tellimise uuendamisel palume jenist adressi nr. teatada.

Toimetus ja tallitus:

Harju ja Riikiti uulitsa nurgal nr. 46/1b
Käsitlus. „Seaduse“ raamatukandluses.

Meie Maa järgmine (166.) sõjanummer ilmub 21. oktoobil.

Meid oli kofku kolm.

Kolm linnaisa töstfid kisa,
Neilt ära wdetaks toitem nisa:
Üks: Mu maja läheb!
Teine: Mu „šewti“ fiis jäeb!
Kolmas: Mu kollis kino kaob!

Meid oli kofku kolm...
Üks majade mees!
Teine „šewti“ mees!
Kolmas kino ilma ees!

Nad kiirelt kofku töstfid
Ja kobe nõuks wdtsfid:
Üks: Ma jääma pean!
Teine: Ma sammud seani!
Kolmas: Ma uute hulla saan!

Meid oli kofku kolm:
I. Mu maja lots!
II. Mu sehwti faks!
III. Mu kinod kofku faks!

Rui walimised tulid,
Siis isad platsfid olid:
Üks: Ma wdibu saan!
Teine: Ma läbi läen!
Kolmas: Ma jälle isaks jäen!

Meid oli kofku kolm:
I. Mu kolmetordne maja!
II. Mu „sehwt“ täib üle raja!
III. Mu kinopiili taja!

Rui häälid ära anti
Ja nimed ette lanti, fiis:
Üks: Ma kullund läbi wiup!
Teine: Ja mina ka karnäus!
Kolmas: Ma teie felftis „auch“!

Meid oli kofku kolm:
I. Mu majad on nüüd molkas!
II. Mu sehwt küll hästi loffas!
III. Mu kinod isna hullas!

Da Capo:|)

Meid wälja plafutate,
Reelt meile nalfutate:
Üks: Ma poppits jäen!
Teine: Ma pankrotti jäen!
Kolmas: Ma kinosi ära läen!

Meid oli kofku kolm:
I. Üks majade mees!
II. Teine sehwti mees!
III. Kolmas kiino mees!

S. St. —

Nälginud Petrogradi elanikud ehk peaks linnutegi nota otjast kuttuda lastu a.

Dma mõedupuu.

Wäikelinna proowireisija juhtub pealinna restorani ja küsib idunat. Lemale antakse ime-wäite portsjon, mille proowireisija ära sööb, ja fiis tellneri poole pöörab:
„Teie proowid meeldiwad mulle; nüüd andte kaup, fee on, idunasööt.“
—mer.

Djawalt.

Raks kaabakat istuwad miilitfas warguse eest: üks oli kella warastanud, teine — lehma.
„Juss, palju kell on?“ küsib lehmanaras.
„Näh, etš ole juba aeg lehma lüpssta,“ wastab teine.
—mer.